

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrto leto 1 K. Naročina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katališkega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitrste za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede opoldne. — Nezaprtje reklamacije so poštne proste.

Nasprotniki slovenskega uradovanja.

Iz ptujskega okraja.

Sosedji smo hrvatskega kraljestva. Nekateri imamo tudi posestva tam. Zaradi teh in zaradi trgovine pridemo štajerski Slovenci v dotiku s raznimi hrvatskimi uradi. Dovolj prilike imamo opazovati, da vsi uradi uradujejo za Hrvate le hrvatski. Sodnik, političen uradnik, uradnik pri davkariji in občini govoriti s Hrvatom materni hrvatski jezik! Nobenemu uradniku ne pride na misel, da bi stranko prašal, če razume mažarsko ali nemško! Pač pa je to prvo prašanje skoro povsod, če ima človek v Ptiju opraviti pri sodniji ali okrajnem glavarstvu, pri davkariji ali okrajnem zastopu.

Tu je povsodi navada, da se stranka govoriti ali nahruli: „Können si deutsch?“ Hrvatski uradnik rabi v uradu le hrvatske tiskovine, zapisuje v tistem jeziku, v katerem stranka govoriti, t. j. v hrvatskem, v Ptiju pa povsod le nemški! Ko človek to razliko opazuje in dan za dnevom vidi, loti se ga jeza, da se praša: Zakaj se ravna z nami Slovenci na Štajerskem v uradu drugače, kakor s Hrvati na Hrvatskem, ko smo vendar vsi podaniki istega cesarja! Odgovor na to vprašanje se glasi: Za to, ker imamo v Ptiju pri sodniji, pri c. kr. okrajnemu glavarstvu itd. za uradnike le Nemce! Štajerski in drugi Nemci ne marajo uradnikov Slovencev! Zato najti na srednjem ali gornjem Štajerskem niti sodnika, niti adjunkta, niti av-

kultanta, prav nobenega okrajnega glavarja, komisarja ali drugega političnega uradnika slovenske narodnosti!

Nemški uradniki v Ptiju slovenski ali ne znajo sploh, ali pa nočejo za Slovence slovenski uradovati. Prvo velja o c. kr. okrajnem glavarju Underrain in o vseh njegovih konceptnih uradnikih, drugo velja o sodnijskih, davčnih, poštnih uradnikih dol do eksekutorjev in raznih slug!

Ni še dolgo tega, da so češki Nemci rjobeli in divjali, ker je bil v nemško mesto Gablonc poslan za pomoč v uradu avskultant Hromedko, rodoma Čeh, ki je pa nemščine popolnoma zmožen! Nemci v Gabloncu niso marali uradnika Čeha, dasi je znal njih jezik. Ali naj mi Slovenci trpimo med nami uradnike, kateri našega jezika niti ne znajo? To se od nas ne more in ne sme zahtevati. Mi smo upravičeni tirjati, da je vsak uradnik zmožen našega jezika, da se tega v uradu sam poslužuje, da mu ni treba za tolmače ardentov, pisarjev in slug! Gospod glavar Underrain je dolgo v Ptiju, da je imel časa dovolj, privaditi se slovenskemu jeziku, katerega rabi v treh sodnijskih okrajih s popolnoma slovenskim prebivalstvom! Pa on je zaljubljen le v nemški jezik, tega usiljuje kot neki „uradni“ ali „državni“ jezik s svojimi uradniki vsem strankam, posebno pa še slovenskim županom!

Gospod glavar! Vedite, da nemški jezik nikjer na Spodnjem Štajerskem ni ne uradni, ne državni jezik, da je Vaša sveta dolžnost, za Nemce uradovati nemški, za Slovence pa slovenski! Na to dolžnost veže Vas in vse

politične uradnike enkrat državni temeljni zakon, potem pa še posebej uradniška prisega! Ali je to Vam juristu in staremu uradniku jasno? Da bi Vi rabili pri uradovanju za slovenske stranke Slovenski jezik le „po mogočnosti“ ali „potrebi“, to se pravi po Vaši in Vaših uradnikov komoditeti, dobrí ali slabí volji, za to so, hvala Bogu, časi že minoli.

Pri nas ne vlada več absolutizem, mi imamo ustavo v Avstriji! Katerikoli Slovenec ima opraviti pri c. kr. sodniji ali okrajnem glavarstvu v Ptiju, naj odločno in brez strahu tirja za se od vsakega uradnika slovensko uradovanje. Tu ne sme delati nobene izjeme kmet in gospod! Posestnik, trgovec, obrtnik, učitelj, duhovnik, vsak naj tirja svojemu jeziku in narodu pravice! Bodimo neustrašeni, neizprosljivi, trdi kot kamen! Ako odločno postopamo, premagali bomo vse sovrage, premagali bomo najgrše birokrate! Saj se je svoje dni tudi Mažarom in Hrvatom usiljevalo nemško uradovanje, pa so se ga ubranili.

Župani slovenskih občin imajo posebno imenitno nalogu v prid slovenskemu jeziku izvrševati s tem, da sami uradujejo le slovensko, da pa tudi od vseh uradov brez izjeme tirjajo slovensko uradovanje. Treba jim je sporazumljeno med seboj! Nasproti uradom pa je tudi treba, da občinski odbori sklenejo slovensko uradovanje, da te sklepne naznanijo okrajnemu glavarstvu, sodnjam itd., ter zahtevajo, da se njim slovensko dopisuje. Slovenski župani naj resno pomagajo, da se nasprotniki slovenskega jezika in uradovanja odstranijo! Če to storé, pokažejo z dejanjem, da so res narodni možje!

LISTEK.

Na lov.

P. D.

(Konec.)

„Gospod tajnik, ali vi niste práv ničesar prinesli?“ spraševal ga je krčmar. „Poštar pa zajca!“

„Sem že čul“, odgovoril je Šmitek malomarno.

„In Janez veverico!“

„Sem bil zraven, ko je streljal!“

„In Čuš tudi veverico!“

„No, imamo vsaj nekaj, da nismo zastonj streljali!“

„Pojdite naprej, da vidite!“

V sobi za gospodo je ležal bahato na mizi ustreljen zajec z vevericama. Učitelj pa je baš razlagal poslušalcem razne pritikline.

„Vi niste ničesar zadeli, gospod Šmitek?“ dejal je učitelj pominovalno, ko je zagledal tajnika. „Poglejte tega zajca!“

„Imenito je zadet v vrat! Kam pa ste merili?“ vpraša Čuš poštarja.

„V glavo seveda!“

„Čisto prav! Če bi bili merili v truplo, bi bili zadeli v rep. Tako ste ga pa tako, da je moral precej poginiti. Le glejte, kako so mu izstopile oči!“

„Lep zajec je!“

„Lep zajec! In brez psa ustreljen! Jaz sem že vse drugo streljal, a zajca še ne! Pa kako ste ga dobili?“

„Jaz grem po njivi in mečem za kratek čas kamenje. Pa spodim zajca. In on teče naravnost gori v hrib, ne daleč od mene. Seveda sem ga potem! Samo poskočil je, zavrtel se in padel.“

„A to je lep plen! Čestitam vam, gospod Grčar. To je lep plen. Sicer tudi moja veverica ni kar tako, toda zajec bi mi bil še vedno ljubši!“

„Streljati sem čul!“ meni Janez.

„Ste čuli?“

„Pa niste tudi streljali, gospod Šmitek. Ne?“

„Na goloba! Pa nisem zadel,“ ponavljaj je tajnik slabovoljen.

„Zastonj nismo lovili! In zabavali smo se pošteno,“ meni učitelj.

„Dobro smo se imeli!“

„A najboljše je naredil poštar! Čast mu! Pozna so mu, da ni imel prvič puške v roki! Delo kaže moža!“

„Dobro ste napravili, gospod Grčar!“ potrujuje krčmar.

„Gospodje, sedaj gremo domov!“ predlaga Čuš. „Zvečer se zopet snidemo.“

IX.

Glašen smeh se je razlegal tisti večer „pri sodu“, ko je prišel tja gospod Čuš. Šmitek je samega veselja in radosti skakal po jedni nogi in se držal za trebuh od smeha.

„Gospod Čuš!“ kljal je prišlecu. „Gospod učitelj, ha ha! gospod Čuš. Zajca ni ustrelil poštar, ha, ha, ha!“

„Kaj?“ obstal je učitelj.

„Ne!“ potrdil je Šmitek.

„Jaz ne umejem . . .“

„Nalagal nas je! Za nos vodil! Zajca je ustrelil župan in ga dal gospodu Grčarju, da bi ga nesel Andrej.“

„Nemogoče!“

„Mogoče, mogoče! Župan in poštar sta se domenila! Ali ni res, Andrej?“

„Res je, res!“

„Ha, ha, ha!“ Šmitek ni znal kaj od veselja.

„Popoldne je pa hlapec županov k meni prišel po kobilo in povedal. No, imamo vsaj kaj smeha!“

„Gospod Čuš je bil presenečen.

„Torej samo dve veverici celo dopoldne?“

„Samo dve!“

„Na dovolj malo!“

„Poštar pa se je muzal za svojim kozarcem in naredil od časa do časa prav krepek pozirek.“

Rusko-japonska vojska.

Na morju.

Celi svet sedaj z veliko napetostjo pričakuje dogodke na morju. Ne ve se namreč nič prav natanko, kje da sta rusko in japonsko brodovje. Tudi moč obeh brodovij je še vedno neznana. Od vseh strani prihajajo poročila, da so srečale ladje v Kitajskem morju ruske bojne ladje. Eno poročilo pravi, da so jih videli vzhodno od otoka Formoza, drugo, da so srečali ruske ladje pri otoku Sumatra. Seveda iz kopice teh in enakih poročil ni mogoče spoznati resnice. In to je ravno za Japonce hudo. Roždestvenski jim je popolnoma ušel iz oči. Sedaj ne vejo, ali je svoje brodovje delil, ker prihajajo od vseh strani poročila, ali pa ima svoje brodovje skupaj. Brodovje, ki so ga zapazili blizu Sumatre, je najbrže tretje brodovje pod admiralom Nebogatov.

Iz Peterburga se pa poroča, da je brodovje Roždestvenskija plulo med Vzhodno-indijskimi otoki v treh oddelkih, ki so se pa sedaj že zopet združili. Ker si Japonci niso upali napasti nobenega teh oddelkov, se smatra to kot znamenje japonske slabosti. V tem mnenju so še bolj potrjeni, ko je pet japonskih križark plulo 9. t. m. mimo enega oddelka ruskega brodovja, ne da bi ga bili napadli. Japonci so bili torej spremno prevarjeni, ker so bili uverjeni, da je celo brodovje združeno.

Kaj da namerava Roždestvenski, kaj da je njegov cilj, o tem se ne ve seveda popolnoma nič, zato sedaj pišejo svoja domnevanja razni večji listi. List „Lokalanzeiger“ poroča, da se Roždestvenski ne bo spustil v bitko, ampak da bo ostal na anamskih otokih, ki leže vzhodno od Malajskega polotoka. Od tam bo vznemirjal japonske otoke in odrezal vsak dovoz živeža in vojaških potrebščin, ki prihajajo od zapada, posebno od Angležev. Glavni živež Japoncev je riž, ki ga dobivajo iz Birme in Jave. Ko bi bil dovoz pretrgan le za en mesec, bi to bilo za Japonce usodnejše, ko najhujši poraz na suhem.

V Petrogradu se govori, da pričakujejo spopada obeh brodovij takoj, ko dojdje Roždestvenski v bližino Japonske. Do tega časa bo admirал Nebogatov došel do Kitajskega morja. V slučaju, da bo brodovje Roždestvenskega poraženo, se bo admirál Nebogatov združil z ostanki poraženega brodovja in znova stopil oslabelim Japoncem nasproti. Ako bo pa zmagal Roždestvenski, bo pa admirál Nebogatov z največjo silo zasledoval poražene Japonce. V tem času pa si lahko popravi Roždestvenskevo brodovje svoje poškodbe. Japonci pa baje zato niso napadli v južnem Kitajskem morju, ker so bili predaleč od svojih luk, kjer bi lahko v slučaju poraženja iskali zavetja. Sedaj pa bodo baje napadli Ruse, kakor hitro se bodo približali Japonski. Kajti v bližini svojih utrjenih luk se lahko hitro skrijejo v nje, če jim slaba prede, in si popravijo svoje poškodbe, dočim Rusi nimajo nobene luke, kjer bi si popravili svoje poškodbe, kjer bi si oddahnili. Zopet drugi pa pravijo, da bodo Japonci Roždestvenskega pustili mirno pluti v Vladivostok, kamor baje hoče priti. Vladivostok je že od morske strani tako oblegan in ga bodo Japonci kmalo tudi začeli oblegati na suhem. In pri obleganju bodo ladje zopet izpostavljene hudemu ognju iz velikih obležnih topov, kakor je bilo to v Port Arturju.

Ruski list „Noveja Vremja“ pa celo piše, da bi bitka, v kateri bi bil Roždestvenski tudi poražen, ne bila za Rusijo osodepolna, ako bi se v tej bitki potopile samo dve do tri japonske oklopnice. Japonci nimajo rezervnega brodovja in na morejo zgraditi v preglednem času nobenih novih velikih ladij. Rusi pa imajo že sedaj doma skoraj gotovo novo brodovje in morejo zgraditi hitro dve novi oklopniči, ki bi, poslane v Vzhodno Azijo, takoj zagotovile premoč na morju.

Vrednost torpedovk.

Bodoča bitka na morju ne bo le najstrašnejša in največja, kar jih pomni svetovna zgodovina novejšega časa, ampak ta bitka bo

povzročila najbrže tudi velik preobrat v gradbi vojnih ladij. V prvi vrsti se bodo izpremenile torpedovke in podvodni čolni. Ako se torpedovke ne bodo v bodoči bitki obnesle bolje ko pred Port Arturjem, potem bodo najbrže kmalu izginile. V pomorski bitki pred Port Arturjem dne 10. avgusta je bilo izstreljenih nad 100 torpedov, a zadel ni niti eden. Naj si bode temu vzrok ta ali oni, gotovo pa je, da stane en sam strel 2000 kron in da bi moral imeti vsled tega pač več uspeha. Ogleduško službo, ki jo opravljajo torpedovke, bodo lahko opravljale cenejše ladje.

Politični ogled.

Narodno izdajstvo na Kranjskem. Že smo poročali, da kranjski slovenski liberalci, katerih voditelj je odvetnik dr. Tavčar, niso hoteli pri dopolnilnih volitvah iz veleposestva skupno nastopiti s katoliško-narodno stranko ter poskusiti svoje sreče nasproti nemškim graščakom. Dne 17. aprila se je vršila volitev in izvoljena sta dva Nemca, grof Margheri in graščak Gale, oba zvesta pristaša nemškutarskega barona Švegelja. A zgodilo se je ob tej priliki nekaj, kar je pokazalo narodnost slovenskih liberalcev v najslabši luči. Nekateri pristaši slovenske liberalne stranke so namreč sami radi, ne da bi jih Nemci potrebovali ali prosili, prišli na volišče ter volili nemška kandidata. Tako daleč je prišla na Kranjskem stranka, ki se je nekdaj na vsa usta pridušavala, da ji je narodnost nad vse. Zdaj pa jo že izdaja! To bi naj pomislico tudi radikalno akademično dijaštvo!

Kmetski stan je zaostal v svojem vsestranskem razvoju. Najboljše se razvidi ta resnica iz tega, da je bilo v Avstriji l. 1890 od 1000 za delo sposobnih ljudi 632 poljedelskega stanu, l. 1900 pa že samo 582. Tako leto za letom nazaduje število kmetskih ljudi. Kmet in njegov delavec zapuščata svoje polje, ker jima tvornica nudi boljšega zaslужka. Spremenilo se bo to še le takrat, kadar bo kmet sam narekoval svojim pridelkom cene. Takrat bo lahko za svoje delo tudi toliko skupil, da bo sebe in svojega delavca pošteno plačal in poskrbel obema za starost in one-moglost. Sredstvo za to moč je zadružna organizacija. Kadar bodo vsi kmetje do zadnjega zbrani v zadrugah, kadar bo vse pridelke prodajala zadruga, takrat bo lahko po svojem preudarku postavljal cene pridelkov. Za zadružno organizacijo pa je treba prej visoke stanovske izobrazbe in pa nesebične medsebojne ljubezni.

Slovenske gospodarske šole morajo biti prva zahteva vsake zdrave kmetske politike. Nikjer ni tako stanovsko zavednih kmetov kakor na Češkem in Moravskem med Čehi in med Nemci. Razlagamo si to lahko, ko izvemo, da je na Češkem 63 in na Moravskem 43 gospodarskih šol. Pri nas se nekateri kmetje pehajo za nemščino ter mislijo, da bo že ujo prišla kmetu zlata doba. Nemškemu kmetu v alpskih deželah se ne godi boljše kakor slovenskemu, čeravno zna nemški. Ampak v stanovski izobrazbi leži boljša bodočnost slovenskega kmeta. Če izobraženci zahtevajo srednjih in visokih šol, potem je naša naloga, da zahtevamo vsestransko izpopolnitve narodno-gospodarskega šolstva. Dandanes ni dovolj, da zna kmet držati za pljug, dandanes mora poznati celo narodno-gospodarsko življenje.

Politični položaj v Avstriji. V petek je imel načelnik poljskega kluba grof Dzieduszycki daljši pogovor z ministrom notranjih reči, grofom Bylandt-Rheidtom, ki nadomestuje sedaj bolnega ministrskega predsednika. Pogovor je veljal sedanju političnemu položaju ter se sukal o raznih vprašanjih, katerih rešitev je morala izostati ravno zaradi bolezni ministrskega predsednika bar. Gautscha, ki je dobil hud šen. Kakor so listi že pred več tedni pisali, nameravali so sedanje ministrstvo nekako preustrojiti, kakor tudi izdelati obširen načrt o delovanju državnega zbora in deželnih zborov. Vse to pa je moralno, kakor rečeno,

izostati radi bolezni bar. Gautscha. Neki dunajski list piše, da se namerava zdaj državno-zborsko zasedanje odgoditi, ko bo rešene še neke važnejše zadeve, in da državni zbor v poletju ne bo zboroval. Neki odličen politik se je baje izrazil, da poslanska zbornica, zdaj, ko je postala delavna, ne mara več, da bi jo vodilo uradniško ministrstvo, ampak da hoče imeti ministrstvo vzeto iz poslancev samih. Ako bi namreč zbornica še nadalje zborovala, in bi zastopali vladu člani sedanjega uradniškega ministrstva, bi se lahko že obstoječa nasprotja med njimi in med večjimi strankami prav lahko še bolj poostrial, kar bi pa jako zaviralo delavnost zbornice. Zaradi tega pa da se tudi namerava zasedanje državnega zbora za toliko časa odgoditi, dokler ne bode sezavljeno novo poslansko ministrstvo.

Naša mornarica pomnožena. Da se pomnoži naša vojna mornarica, je vlada pred kratkim naročila 5 rušilcev torpedovk in 13 torpedovk, kar bo skupno stalo 15 milijonov kron. Vse te ladje bodo zgrajene po modelih in načrtih tvrdke Yarrow od tržaškega „Stabilimenta“. Nadalje se bo zgradilo za Donavo še 5 opazovalnih čolnov. Eden je že naročen v Budimpešti. Vsak člen bo stal okrog 80.000 kron.

Italija proti Avstriji. V Italiji se previdno in premišljeno pripravlja na vojsko z Avstrijo. Topničarstvo, ki igra v novejših vojskah največo ulogo, bodo znatno pomnožili. Ob italijansko-avstrijski meji bodo zgradili ob reki Tagliamento mnogo trdnjav. Za izboljšanje starelih utrdb pri Veroni bodo izdali 150.000 lir. Ob cesti v Ponale so že zgradili novo utrdbo, istotako jih je že več izgotovljenih ob tirolski in koroški meji. Avstrija si je začela sicer v zadnjem času vendar mesti oči, toda svoje kratkovidnosti še se vedno ni iznebila. Drugod, kakor na Nemškem, grade utrbe vojaki sami pod strogi nadzorstvom častnikov. Pri nas pa grade vojaško važne predore in mostove ter železnice — laški podjetniki z laškimi delavci, med katerimi je tudi mnogo laških častnikov. In tako je mogoče, da se je vžgal novi most čez Sočo pri Solkanu ob belém dnevu, ker se je vnela dinamitna patrona, ki so jo skrivali djali med zidovje italijanski delavci, častniki, kakor se z vso gotovostjo trdi. Če bi ne bili še pravočasno opazili požara, bi bil šel most rakom žvižgat in z njim 200 tisoč kron, kolikor je stal. Nova železnica bi pa bila šest do sedem tednov pozneje otvorena. V tržaškem „Stabilimentu tehnicu“ se gradijo malone vse avstrijske vojne ladje in delavci so večinoma iz dežele polente in polmaranč. Gotovo so tudi med njimi italijanski častniki, ki potem poročajo, kakšne so avstrijske bojne ladje. Da, prišlo je tako daleč, da vodstvo „Stabilimenta“ načeloma neče sprejeti slovanskih tehnikov, ampak le italijanske. Naravnost — neumljivo!

Uporno gibanje na Kreti. Na Kreti je začelo vreti. Ljudstvo je s sedanjim tamšnjim vladnim načinom skrajno nezadovoljno ter se je počelo po nekod tudi že puntati. Tem nezadovoljnežem se je pridružil tudi vodja upora iz leta 1897. Sfakianake. Zadnje dni bilo je že več spopadov med orožniki in med nezadovoljveži. Vrhovni komisar princ Jurij se je izjavil v nekem listu zelo ostro proti evropskim dvorom, ker so odklonili njegove predloge. Obeta pa, da bo delal neustrašeno tako dolgo, da se Kreta priklopi Grški. Ali bo potem mir, je tudi veliko vprašanje.

Dopisi.

Jarenina. (Vrlemu možu v spomin.) Kdo ni poznal vrlega kmeta Jožefa Polančič v Slovenskih goricah? Povsed je bil znan kot naroden mož, ki je neustrašen stal na strani svojega naroda. Ni bilo kmalu v Slov. goricah shoda, kjer ni bil zraven. V Jarenini je bil odbornik pri vseh narodnih društih in je posebno rad gmotno podpiral narodno organizacijo. Bil je odbornik katoliškega političnega društva za jareninski okraj, bil je odbornik jareninske

vrlo delajoče posojilnice, bil je odbornik jareninskega kmečkega bralnega društva in bil je dolga leta odbornik vseh tukajšnjih občin. Bil je tudi rajni Polančič iskren katoliški mož. Vrl ud jareninske Jožefove družbe je vedno izpoljeval svoje verske dolžnosti in bil vsem najlepši vzgled. Veliko spoštovanje je imel do duhovnikov; v njihovi družbi je bil pač najrajši. Po smrti svoje žene je prodal svoje veliko posestvo in živel zasebno. Ker je bil polnoma prost, je večkrat zaželet romati v svete kraje. Že lansko leto se je nameraval udeležiti velikega romanja v Lurd. Prišla pa je neka nezgoda vmes, tako da je opustil svoj prvotni sklep. V začetku letosnjega leta sem mu razodel svoj namen, da se udeležim romanja dunajske Mihajelove družbe v Rim. Bil je takoj pripravljen iti z menoj. S kakim veseljem je čakal 22. sušca in s kakim veseljem se je odpeljal z menoj isti dan iz Maribora v sveti Rim! Ali je slutil, da se pelje umret v Rim?! Ali je slutil, da bo našel svoj grob v svetem mestu, v sveti zemlji?! Bil je popolnoma čvrst in zdrav, tako da sem ga zavidal. Med potjo sva obiskala mesto velikega čudodelnika sv. Antona Paduvanskega. Obiskala sva sv. hisico v Loretu, cerkev velikega reformatorja sv. Frančiška Asiškega in cerkev sv. Klare. Nedeljo zvečer sva prišla z drugimi romarji vred v večni Rim. Kako veselje sta občutili najini senci, ko je sprevodnik zaklical: Roma. „Meni se zdi, jaz ne bom preživel vsega veselja“, rekel mi je, ko sva izstopila iz železniškega voza. Cel teden smo ostali romarji v Rimu in občudovali krščanske spominke in krasne cerkve. Nemo sva hodila od cerkve do cerkve, od kraja do kraja in strmela. Na kapeli sv. Petra sem moral še svoje ime napisati zraven njegovega. Tam sva skupaj napisana, a kdo bi si bil mislil takrat, da ne bodeva v življenju dolgo skupaj ostala! V torek mi je ministiral na grobu sv. Cirila v cerkvi sv. Klementa. Tri očenaše še, da bi ostali Slovenci vdani sveti katoliški veri, in molila sva z veliko pobožnostjo. Sredo zvečer smo opravili vsi romarji spoved, da zadobimo popolne odpustke in se vredno približamo sv. očetu, vidnemu poglavaru, katerega smo že itak videli torek prej pri blagoslavljanju lurške kapelice v vatikanskih (papeževih) vrtovih. Četrtek zjutraj mi je ministiral na grobu sv. Alojzija in je v nekdanji celici tega velikega svetnika, ki se je tako lepo vedno pripravljal na sv. obhajilo, prejel sv. Rešnje Telo. Za njega je bila to tudi popotnica za večnost. Kdo bi si bil to mislil? Četrtek popoldne smo bili vsi pri sv. očetu. Ti trenutki nam ostanejo vsem nepozabljivi. Dali so nam svoj blagoslov in še ponudili vsakemu romarju roko v poljub. Ko sva šla po stopnjicah dol, mi je rekel: „Tako globoko so me sv. oče pogledali in dolgo so držali mojo roko v svoji.“ Bili smo pač vsi dobro pripravljeni na smrt, a na smrt le nihče ni mislil.

Petak popoldne smo obiskali še „svete stopnice“ blizu lateranske cerkve. Poljubil je še tam krvav sled Gospodov; to so namreč one stopnice, na katerih je v Jeruzalemu pokazal Pilat Gospoda ljudstvu, da bi imeli usmiljenje z njim. Na vsaki stopnici se še vidi krvav sled našega Zveličarja. Kmalu potem mu je slabo postal v glavi in bil je, komaj sva prišla v svoj hotel, brez zavesti. Nisem mogel več z njim nič govoriti. Doma je večkrat rekel, da bo v Rimu ostal, če se mu bo dopadlo. Pa na tak način si gotovo nihče ni onih v šali izgovorjenih besed tolmačil. Preveč se mu je dopadlo v Rimu. Zdravnik je takoj izjavil, da ni nobene pomoći. Klical sem ga ob njegovi postelji, ga tresel in ga dramil, toda ni prišel k zavesti. Imel bi bil mu še mnogo povedati, a ni me slišal. Dali smo mu poslednje olje in nedeljo zjutraj je nehal dihati. S kakim nemirom in strahom, s kako žalostjo sem molil pri njem molitve za umirajoče! Pobral sem njegove reči skupaj in se podal v drugo sobico hotela, da počakam njegov pogreb. Zavidal sem ga radi lepe njegove smrti. Rad bi bil namesto njega tukaj ostal. A večni Bog je drugače hotel. Saj si je bil zaslužil tako smrt

s svojim lepim krščanskim življenjem. V torek zjutraj smo ga pokopali. Lepšega pogreba nisem videl. Razni dostojanstveniki so prisostovali njegovemu pogrebu in celo naš premilostljivi knezoškof Mihael Na potnik so šli prvi za rakvijo in glasno molili očenaš. Prišli so bili tisto jutro k sv. očetu v Rim. Božja pota so čudovita. Prišli so tudi počastit in poveličat njegov pogreb. Takega pogreba ne bova imela midva, mi pravi dunajski župnik Esterer, ki je za njega maševal. V oči so mi stopile solze, ko sem videl po dokončanem pogrebu našega premilostljivega škofa kleče moliti na njegovem grobu.

S tužnim srcem sem se odposlovil od njegove gomile, da potujem sam v daljno domovino, njega zupustivši v svetem mestu. Tam zdaj leži na pokopališču Campo santo blizu velikanske cerkve sv. Petra, tam leži blizu groba sv. Petra, blizu kraja, kjer sta bila pravaka apostolov mučena, leži blizu grobov tisočerih in tisočerih mučenikov in svetnikov v sveti, s krvjo mučenikov premočeni zemlji. Čudno se mi je že zdele, ko sem odpotoval domu in vedno sem še mislil, da so vse to le sanje. A pogledal sem v svoj zabojček in zaledal tam njegove srebrne knofe, na katere je bil on tako ponosen in katere sem s seboj nesel v domovino in prepričal sem se, da je vse gola resnica. Mirno počivaj, dragi priatelj, v daljni tujini! Kmalu se vidiva zopet nad zvezdami.

E.

Sv. Rupert v Slov. gor. (Volitve.)

Dne 4. t. mes. vršila se je volitev cerkveno-skladnega odbora. Vdeležba je bila velikanska. Izmed 80 občinskih odbornikov prišlo jih je 64. Vkljub napeti agitaciji nemčurško-liberalne stranke zmagala je katoliško-slovenska stranka s 40. glasovi proti 24. glasom. Med temi 24. so nekateri prav dobrí možje, ki pa so se od liberalnih voditeljev dali premotiti češ, kaka grozna plačila se nam bodo nalagala, ako klerikalci zmagajo. Pa tega glavnega agitatorja voličinski Petrič sam ne veruje, ker je rekel: „To tako vsi vemo, da moramo puvati“. Torej se gor. voličinskemu gospodu ne gre za to, kako se bode stavba viničarij plačevala, ampak veliko več za to, da bi njegova beseda v cerkveno-skladnem odboru še nadalje nekaj veljala. Zepek, boš se že moral privaditi takemu ponižanju. Ne jezi se, polagoma pridejo še druge zvezde na vrsto. Ah, takrat bode Paulek, tvoja desna roka, žalosten, ker ne bode imel moči!

Pa ti preklicana smola! Prej rekuriramo zavoljo Žikarčanov, na katerih glasove smo gotovo računili, sedaj pa pridejo in gredo naravnost v drug tabor. Karl, zakaj nisi boljše komandiral, saj si bil vojak? Človek bi res lahko od jeze počil. — Ja, da bi kaj pomagalo!

Farmān.

Dobrna pri Celju. Človek bi ne verjel, ko bi ne videl na lastne oči, da se bo tako kmalu uresničilo naše pričakovanje. Še predno je prišel dan volitev, postali so nekateri nemčurji „trudni“. Nekaj dni so se „hrabro“ držali, nazadnje jim je postal prevroče in zaželeti so — miru. Prehudo smo jih potipali. Misliši so, da stvar ne bo tako resna. Ko so pa videli, da ni „špas“, začeli so se jeziti sami nad seboj, zakaj da so poslušali sladke besede nemčurskih privandravcev. Po prej so lepo v miru živel, sedaj se pa cela slovenska Dobrna norčuje iz njih, in kjer je le videti kak nemškutarček, vse se muza in pravi: „Lej, to je tudi eden! Ta bo tudi volil „Nemce“!“ To je že majhna kazen za zaslepljence, a to še ni nič, hujša še pride potem!

Torej „mir“ bi radi. Dobro! Kak bo konečni mir, o tem je še prezgodaj govoriti, ker odločitev še ni padla. Ker pa vemo, da je med vašim „mirom“ in našim „mirom“ velik razloček, radi bi vam danes povedali, kakoršen ne sme biti ta „mir“. Po nemških in nemčurskih mislih je mir to, če Slovenec trpi vse, karkoli počenja z njim zagrizen Nemec ali izdajalski nemčur. Če morebiti tudi dobrnski nasprotniki Slovencev hočejo tak mir, potem se o tej stvari sploh ne menimo,

ker do konca sveta ne bo prišlo do takega miru. Vse kaže, da imajo dobrnski nemčurji in nekateri Nemci res tak mir v mislih. Dobrnska občina ima po zadnjem ljudskem štetju 1718 prebivalcev in od teh jih hoče biti 51 „Nemcev“. Če kdo spravi skupaj cel ducat pristnih Nemcev, mu častitamo. Ostalo pride torej ua „nemčurje“. In ta pest nemško mislečih in slovensko govorečih ljudi bi rada vladala v dobrnski občini! Vse naj bi se godilo po njihovi volji. Slovenski bi se ne smelo govoriti, ker poprej so bili boljši časi, ko se je rekalo „krigl pira“, kakor pa sedaj, ko pravimo „steklenico piva“. Denar naj bi pograbili le Nemci in nemčurji; Slovencem se že oponaša, če s svojim denarjem morebiti podpirajo slovenske časnike, slovenske obrtnike itd. Slovenskega obrtnika bi sploh na Dobrni ne smelo biti. Tak dela Nemcem in nemčurjem škodo. Slovenska pesem se ne sme glasiti, vsled tega grize Nemce in nemčurje po trebuhih. Slovenske zastave Bog ne daj razobesiti, to bode Nemce in nemčurje v oči, kakor rudeča cunja neko žival. Slovenske veselice ali predstave za živ svet ne, to kaže, da še živi na Dobrni slovenski rod. Slovenskih časnikov pa še celo ne na Dobrno, ker hujskajo ljudi zoper „Nemce“ in kalijo mir. No in „Bralno društvo“!? S tem pa takoj proč; tam se pripravljam na to, da bodo nekdaj žrli „Nemce“ s kostmi in kožo. Nasprotno pa po nemčurskih mislih sme in mora biti: Samo hajlanje po dnevi in po noči; zaničevanje slovenskega jezika in ljudstva; nemške pesmi — če se nemški ne ve, se lahko za silo tudi slovensko pojte, posebno če se „fajerber“ pelja iz Celja domu; nemška občina in nemški župan; nemški fajerber in nemška komanda itd. In ko bo vse to, nemčurji bojda ne bodo hudi, če bodo Slovenci svoja posestva in vse dali nemčurjem in Nemcem, sami pa šli beracit kruha po svetu. To je majhna slika nemčurskih misli in želj. In da se vse to uresniči, na to delujejo z vsemi močmi in silami. In Bog varuj, da bi se kdo oglasil in kaj rekel proti temu. Ta „kali“ mir! Če se o tem kaj piše po slovenskih časnikih, je že ogenj v strehi. Da se razumemo, povem vsem zgrizenim Nemcem in njih neznačajnim prijateljem nemčurjem, da še Slovenci na Dobrni ne mislimo umreti in da nas ni volja prepustiti slovenske zemlje nemškim in nemčurskim kremljem. Če hočete „mir“, moramo vas že opozoriti na to, da je naša dolžnost, ustaviti nesramno gonjo zoper Slovenstvo na Dobrni. Leta in leta je občina slovenska, zakaj pa stegujete sedaj svoje grablje roke po njej. Vi ste udarili prvi, vi boj nadaljujete, mi pa se branimo. Pa ne bo dolgo in pridemo k napadu in ta se bo ponavljaj tako dolgo, da boste zlomljeni in takrat bo — mir!

Razne stvari.

Iz domaćih krajev.

Pogreb biskupa Strosmajerja, ki se je vršil v petek, dne 14. t. m. dopoldne, je bil tako veličasten, da je nek hrvaški dopisnik pisal, da se čuti mnogo preslabega vse opisati, kakor je bilo. Pogreba so se udeležile odlične osebe in odposlanstva od vseh slovenskih narodov. Pet škofov ob mnogobrojnih asistenci mašnikov je vodilo sprevod. Med drugim so odposlala zastopstva mesto Ljubljana, Praga z županom Srbom na čelu; nas Slovence ma Spodnjem Štajerskem je zastopal g. dr. Sernece iz Celja.

Osebna vest. Okrajni živinozdravnik g. Blaha je prestavljen iz Mürzzuschлага v Slovenjgradec.

Častnim občanom je enoglasno imenovala občina Kog g. Ernesta Slance, nadučitelja pri Sv. Bolfenku blizu Središča.

Tečaj za pridelovanje zelenjadi. Na dejelni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru se bo vršil od 11. do 13. maja t. l. tečaj za sajenje zelenjadi. Učilo se bo sajenje in pridelovanje najvažnejših vrst zelenjadi. Število udeležencev je določeno na 30. Učne ure

bodo od 9 do 11 in od 2 do 4. Zglasiti se je do 5. maja pri ravnateljstvu šole.

Mariborske novice. Ker je umrl tukajšnji nemški notar Reidinger, izročili so se njegovi posli tukajšnjemu slovenskemu notarju dr. Firbasu. Seveda se drugemu niso mogli izročiti, ker sta bila samo dva notarja v Mariboru. Sedaj se pa zaganjajo nemški listi v notarja Firbasa in zahtevajo, da se takoj pokliče v Maribor nemški notarski uradnik kot začasni namestnik, da prevzame pisarno umrlega notarja. Taki so naši Nemci! Slovencem ne privoščijo niti drobtinice, vse bi radi sami požrli in stlačili v malho svojih somišljenikov. In vendar je slovenski notar za naš kraj edino sposoben za uradovanje. Slovenski notar lahko uraduje tudi za Nemce, ker zna nemški, nasprotno pa Nemec ne zna uradovati za Slovence, ker ne razume njegovega jezika. Uraduje le lahko za Nemca. Isto velja za vse urade. Iz tega grdega pisarjenja nemških listov pa vidimo, kako nestrnpi so Nemci in kako odjedajo kruh našim slovenskim sinovom, kjer le morejo.

Mariborski porotniki. Za drugo porotno zasedanje, ki se prične dne 15. maja t. l. so izrezbani sledeči porotniki: Glavni porotniki: Viktor Haas, trgovec, Nikolaj Horvat, gostilničar, Friderik Jauk, gostilničar, August Jeres, gostilničar, Jožef Leyrer, mesar in Janez Lemeš, hišni posestnik, vsi v Mariboru; Alojzij Korošec, posestnik v Jablanah; Henrik Solak, posestnik v Zamarkovem; Franc Sekol, posestnik v Zimici, Leopold Ledinek, posestnik v Polički vasi; Leopold Zupančič, posestnik v Jelenčah; Karol Fleischhaker, posestnik v Jelenčah; Jožef Kaiser, posestnik v Brestenici; Anton Harc, posestnik v Selnici ob Muri; Janez Bauman, posestnik v Strihovcu; Rajmund Wieser, tovarnar v Hočah; Franc Rojko, posestnik v Pobrežah; Andrej Lešnik, posestnik v Spod. Radvanju; Janez Wurzinger, posestnik na Tezni; Peter Karšnik, posestnik v Rudečem bregu; Alojzij Sel, posestnik v Zerkovcih; Anton Arzenšek, kovač v Slov. Bistrici; Anton Krautsdorfer, trgovec v Slov. Bistrici; Matej Kapun, posestnik v Črešnjevcu; Anton Hrastnik, posestnik v Gornji Polskavi; Gašper Berghaus, mesar, Karol Kratzer, mizar, Jožef Krawagna, vinotržec in Janez Molitor, lekarnar, vsi v Ptiju; Jožef Huber, gozdarski uradnik v. p. v Ormožu; Jakob Zadravec, posestnik v Sredisču; Matej Sterman, gostilničar v Ljutomeru, Jožef Briner, trgovec v Muti; Rudolf Sgerm, posestnik v Arlici in Jožef Šober, trgovec v Marnbergu. Nadomestni porotniki: Andrej Petek, hišni posestnik, Jožef Pöltl, gostilničar, Janez Puher, hišni posestnik, Karol Soss, trgovec, Jakob Stiper, posestnik, Anton Turk, trgovec s pohištvo in Franc Vogt, kantiner, vsi v Mariboru.

Kamnica pri Mariboru. Neki dopisun zabavlja v Marburgerci čez kamniške tamburaše in jim predbaciva dobre, katere imajo baje od „purgarjev“. Toda tamburaši ne potrebujejo od njih čisto nič in se ne dajo od njih strahovati. Saj še svojim muzikantom ne dajo nič zaslужka. Če bi jih domačini ne podpirali, bi jim buda predla. Sploh pa nas naj „purgarji“ v miru puste, tako kakor mi nje. Domačini si ne damo od njih nič več dopasti!

Tamburaš.

Občinske volitve v Kamnici. Včeraj se je vršila volitev v občinski zastop v Kamnici. Volilni boj je bil samo v III. razredu, kjer so se udeležili volitve tudi domači posestniki. Dosedaj je namreč imela v občinskem odboru vedno meščanska stranka (takozvani purgarji) večino. Od domačinov so imeli samo nekoliko pristašev poleg sebe. To je presedalo domačim kmetom, ki so zahtevali, da se odborniška mesta pravično razdele. Tretji razred naj bi imeli posestniki od Urbana, drugega posestniki iz Kamnice in prvega naj imajo meščani iz Maribora. Ker pa tega „purgarji“ niso hoteli sprejeti, udeležili so se domačini volitve v III. razredu, kjer so sijajno zmagali. Vsled tako korajnega nastopa kmetov so se pa purgarji tako ustrašili, da so tudi vzeli, hočeš nočeš,

tri iz Kamnice v obč. odbor. Izvoljeni so slediči: v III. razredu: Vogrinec Anton, Hlebič Janez, Maček Jurij, odborniki, Moškon Anton, Moškon Jurij, namestnika; (vsi izvoljeni od kmečke stranke); v II. razredu: Grubitsch Janez, trgovec v Mariboru, Hofbauer Anton, nadučitelj in Pečar Gottfried, prejšnji župan, odborniki, Schnopl Anton in Haas Jurij, namestnika; v I. razredu: Zergollern Rud., podpolkovnik v pok., dr. Lorber, odvetnik iz Maribora, Ledenik Jos. iz Kamnice, odborniki, Fiala Rajmund in Assinger Gašpar (volili so si ga meščani!!!) namestnika. V II. in I. razredu so izvoljeni kandidati purgarjev, ker se domači kmetje niso udeležili volitve. Proti kmečki stranki so volili: mariborski župan Schmidlerer, trgovec Grubitsch, ki je bil posebno glasen, trg. z železnino Frangesch, mesar Wurzer, sami ljudje, ki so se odebili in obohateli s kmečkim denarjem.

Sv. Ilj v Slov. gor. Nekateri slovenski stariši so pač strašno kratkovidni, šele zdaj, ko so videli žandarje v nemški šoli in čitali črno na belem, kakšni so tam otroci, šele zdaj so se jim začele odpirati oči. Začeli so misliti: moji otroci so tudi tam, ali naj bodo tudi taki? Ne, tega pa že ne! — In zdaj poizvedujejo, kako bi jih spravili v slovensko šolo, ali jih bodo hoteli sprejeti itd. Kratek odgovor: Slovenska šola je za celo faro razun malega dela Selnice; zato pa morajo sprejeti vsakega otroka. Vseeno v kateri šoli je bil otrok — če pridez z njim v slovensko šolo in zahtevate, da se vpiše, se to mora zgoditi. Naj nikdo ne bo tako neumen, da bi verjel nadučitelju, če se izgovarja, da na slovenski šoli ni prostora, le idite na nemško, ali če ne bi hotel sprejeti tistih, ki so do zdaj hodili v nemško šolo itd. Izgovorov ima bojda vedno dosti. Nič se ga ne bojte; recite mu hitro v obraz: vi morate otroka sprejeti, jaz tako hočem. Ako bi se komu delala krivica, bomo si pa tudi znali poiskati pravico. Izdajice nikakor ne bodo po svoji volji delale z nami in z našimi otroci. Poznamo svoje pravice in si jih bomo tudi znali varovati.

Sv. Peter pod Mariborom. Slovensko gospodarsko in izobraževalno društvo priredi, kakor se sliši, v sredi majnika veliko veselico z zanimivim srečolovom. Našo bralno sobo je lepo preslikal domači umetni slikar F. Gorink brezplačno, za kar se mu najtopleje zahvaljuje društvo. Soba je sedaj krasna, da je veselje v njo zahajati. Na prednji strani zagledaš najprej slovenski trak z napisom: Vse za vero, dom, cesarja! Pod nju visi velika krasna slika sv. Cirila in Metoda, katero so darovali predsednik in župnik č. g. Štrakl, za kar se jim istotako društvo najprisrčnejše zahvaljuje. Na stropu je naslikana podoba našega presvitlega vladarja, na desni strani visi slika našega nepozabnega škofa Antona Martina Slomšeka in na levi pa slika nekdanjega župnika in kanonika Marka Glazera. Sedaj pa le pridno zahajajte v lepo bralno sobo!

Umrli je v nedeljo, dne 16. t. m. na Teharjih po dolgi bolezni dijak celjske gimnazije Ljudevit Pišek, sin pred letom umrlega znanega narodnjaka in teharskega občinskega svetovalca Janeza Pišeka. Pogreb se je vršil v torek, dne 18. t. m. ob 8. uri zjutraj ob veliki udeležbi prijateljev in znancev rodbine, kateri izrekamo sožalje na britki izgubi.

Nesreča. V Trbonjah pri Vuženici je zgorel majhen otrok na nekem pogorišču. — Blizu Loč pri Poljčanah je povozil kamniški vlak 81 letnega Matija Bekuš zadnjo nedeljo popoldne, dne 16. t. m. Mož je bil takoj mrtev. Da se je moglo kaj takega zgoditi na ti železnici, se ne more drugače tolmačiti, kakor da je starček zaspal. Kar železnica obstoji, je to prva žrtev.

Ogenj. Na neznan način je začel goreti dne 14. t. m. ob 9. uri zvečer hlev Antona Steinbacherja v Verholah pri Konjicah. V kratkem času je uničil ogenj hlev in prizidano kolarnico. Rešili so samo živino. Posestnik je imel zavarovano samo

poslopje, ne pa tudi pridelke in krmo, ki je vsa zgorela.

Živinski semenj v Framu bo v sredo po Veliki noči. Nadejati se je, da bode, kakor vsako leto, od kupcev dobro obiskan.

Ptujske novice. Prihodnji teden pride v naše mesto 15. pionirski bataljon iz Klosterneuburga, tukajšnji 4. pionirski bataljon pa odide istočasno v Osek. — Celo jutri, na veliki petek imajo Štajerčevi mestni očetje protestantovsko mašo. Slovensko katoliško ljudstvo v ptujski okolici si bo vendar moralno enkrat natanko ogledati te ptujske protestante.

Lehen pri Ribnici. Obvestilo o prenaru smrti za našo občino prezaslužnega g. učitelja Fran Breznika je, žal, došlo tako pozno, da nam ni bilo nikakor več mogoče, spremljati ga k zadnjemu počitku, kakor bi se sicer to v ugodnem slučaju zgodilo mnogočtevilo. Zato pa je dal g. župan in častni občan Jakob Urbanc na gomilo ranjkega položiti venec s trakom, ki nosi napis: „Lehen, bivšemu svojemu učitelju.“

Vsem županstvom celjskega okraja. Licenciranje in premiranje plemenskih bikov v starosti nad eden in četrtna leta za celjski okraj se vrši v soboto, dne 20. majnika 1905; začetek točno ob 8. uri dopoldne na mestnem živinskem sejmu zraven klavnice v Gelju. Pri tej priliki se bodo razdelile med domače marljive bikorejce naslednje nagrade: državna nagrada v znesku 60 K, državna nagrada v znesku 50 kron, deželna nagrada v znesku 40 K, deželna nagrada v znesku 30 K, tri deželne nagrade v znesku po 20 K, skupaj 60 K, štiri okrajne nagrade v znesku po 20 K, skupaj 80 K, osem okrajnih nagrad po 10 K, skupaj 80 K. Vse nagrade skupaj znašajo 400 K.

Šoštanj. Pri vstajenju v Velenju, dne 22. t. m. in v Škalah, dne 23. t. m. bode svirala nova „Šoštanjska narodna godba“, broječa 22 mož. Ako bo lepo vreme, gotovo prihiti mnogo ljudstva od vseh strani. Navedena godba sprejme še tri godece. Sedlarski in kleparski mojster ter mizarski pomagač najde v Šoštanji stalen zaslužek, ako je tudi poraben za godbo.

Iz Trbonj v Dravski dolini. Ponesrečil se je tukaj dne 8. t. m. štiriletni fantič posestnika Ramšaka, p. d. Miklavov. Vnela se mu je obleka in predno so mu prišli na pomoč, bil je že tako grozno opečen, da je še isti večer umrl. Nesrečni oče se bo najbrž moral še zagovarjati pred sodiščem, ker je pustil otroka brez varstva pri ognju.

Novice iz Trbovelj. Delavki Mariji Knave na Vodah se je dne 8. t. m. pri peči vnela obleka in jo hudo opekla. Prenešli so jo v bolnišnico, kjer je vsled strašnih opeklin sledil dan umrla. — Janez Durnik, ki je zabodel Vrečkovega težaka, obenem pa bil sam nevarno ranjen, je okreval. Seve je bila njegova prva pot — v preiskovalni zapor v Laško. — V rečkovo, prej Volavškovo hišo, je kupil posestnikov sin Zagars Kleka, Dolničarjevo hišo z gostilno pa črevljarski mojster K. Kukenberg. — Polovica otrok vodenke šole boleha na očeh. Skrajna se je mislilo, da imajo trahom, prinešen iz Zagorja, toda zdravniška preiskava je to zanikala. Otrokom se bolezen na očeh nič ne pozna, samo peče jih silno. Nositi morajo temna očala. — Pri tukajšnji pošti je nastavljen kot uradnik trd Nemec. Kako bo izhajal? — Na novoustanovljeni obrtni šoli zarudarje bo učni jezik nemški. To bo najboljši dokaz, da bo te šole kmalu konec. — Žice za električno razsvetljavo na Vodah so že razpeljane. Jeseni začne nova elektrarna delovati.

Hmeljarstvo v Gornji Savinjski dolini. Okrajni zastop gornjegradske želi povzdigniti hmeljarstvo v svojem okraju. V ta namen je dal prirediti na Gorici, v Ljubnem in Gornjem gradu predavanja po strokovnjaku g. Antonu Petričeku, nadučitelju v Žalcu.

Kozjanske novice. Umrl je na Zdola h pri Kozjem v sredo, dne 12. malega travna še prerano mlad posestnik Anton Sternad, nekaj nad 33 let star. Rajni je bil občen spoščovan in več let občinski odbornik. Zapušča ubogo ženo in troje nepreskrbljenih otrok. Sveti naj mu večna luč! — Ogenj je uničil zvečer dne 12. mal. travna na Klakah v pilštanjski župniji kozolec in hlev Čepinove po domače Kožuhčekove. Kako je ogenj nastal, se za gotovo ne ve. — Kozjanskemu oskrbniku Kragoru se je minoli teden cela apnenca skazila. Nad 50 šternjekov bi bilo lepega apna; a zdaj je pa samo nerabljivo kamenje. Prišlo je več voznikov iz Hrvaškega po apnu, ker je dal oskrbnik oznaniti, pa vsi zman. Vsakemu vozniku je baje neki moral dati po 10 kron. Pa zakaj bi jih ne, saj jih ima desti, še za druge slabše namene. — Na veliko soboto popoldan se bo iz kozjanskega starega grada oglasilo dvanaest novih topičev, ker so stari slabi in skoraj za nič; oznanjali bodo Kristusovo vstajenje in veselo Alelujo. — Prišla je vesela pomlad. Vse se giblje in veseli v lepih pomladanskih jutrih; ptičice tako lepo žvrgole, da že davno ne tako. Travniki so že dobili zelene odeje, drevje zeleni, sploh ceia narava je oživila. Tudi kukavica se je oglasila s svojim veselim „kukom“. Veselo je gledati delavca v vinogradu in orača na polju, ki z veseljem opravlja pomladanska dela. Vse se raduje in veseli lepih pomladanskih dni. Se starček tam doma zleže izza peči na prijazno pomladansko solnce in si greje otrple ude, kaj še le otročad. Vse se veseli, tudi vi gospod urednik, kaj ne, če se vam oglasi mnogo mladih priateljev — pisateljev. Ob koncu pa želi vam, gospod urednik, in vsem cenjenim bralecem in Slovencem srečne in vesele velikonočne praznike in mnogo lepih pisank — kozjanski poročevalec.

Brežiške novice. Kakor smo zvedeli, pridejo na binkoštni ponedeljek nemški pevci, ki imajo v Celju svoj „Sängerbundtag“, k nam v Brežice hajlat. Mi nič ne potrebujemo takih gostov, o katerih že naprej vemo, da se bo marsikateri iz med njimi razžaljivo in izzivajoče vedel proti Slovencem. In da bi se pa mi na naši lastni zemlji pustili zasmehovati, to ne sme biti!

Uravnava Pesnice. Pri okrajnem glavarstvu v Mariboru so na vpogled načrti za uravnavo Pesnice, oddelkov: I. od mosta v Dolgemolu do Ulbla, II. od Ulbla do Št. Kungote, III. od tam do izliva Cirkniškega potoka. Cela dolžina znaša 3177.1 m. Ti oddelki ležijo v občinah Gradiška, Gornja Št. Kungota, Rošpah, Leiteršperg in Ranče. Komisjski obhod za to uravnavo bo v petek, dne 5. in v soboto, dne 6. maja 1905 in sicer za oddelek I. in II. prvi dan, za oddelek III. drugi dan. Sestanek bo dne 5. maja ob 10. uri dopoldne pri mostu v Dolgemolu, dne 6. maja ob 9. uri dopoldne pri pesniškem mostu pri državni cesti. Vsak posestnik, ki ima kako zemljo ob Pesnici v tem delu, naj pride k temu komisijskemu pohodu, da zastopa svoje koristi.

Nove slovenske knjige. Marlivo „Zgodovinsko društvo za Spodnji Štajer“ je izdalо zopet novo knjižico, na katero opozarjamо osobito slovensko dijaštvо. Knjižici je naslov „Janežičeva Slovnic“. Spisal Gabriel Majcen k petdesetletnici Slovenske slovnice Antona Janežiča. Krasí jo tudi slika Antona Janežiča. Dobiva se po 20 vin. v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, ki v tem slučaju posreduje za Zgodovinsko društvo. Pisatelj nam je razvil v tem spisu v lahkonem slogu sliko zelo delavnega, domoljubnega in duhovitega moža, ki je svojo dobo navdihoval z iskrenim rodoljubljem in navduševal za prosvetno narodno delo! — „Osebna dohodnina“ je naslov ličnih knjižic, katero je izdalо društvo „Pravnik“. Spisal je knjigo c. kr. davčni nadzornik Valentin Žun, ki je s tem gotovo ustregel vsem davkoplačevalcem osebne dohodnine. Saj so zakonske določbe o osebni dohodnine do sedaj še jako malo znane med

našim narodom, dasiravno je zakon že osem let v veljavi. Dobi se v tiskarni Iv. Pr. Lamprata v Kranju (Kranjsko) za ceno 1.30 K s poštnino vred.

Spominske liste za učence in učenke, ki izstopijo iz šole, hoče uvesti Slovenska Šolska Matica. Spominski listi bi jih naj vedno spominjali na šolo in njene nauke in še v poznih letih bi jih naj razveseljevali, kadarkoli bi ga pogledali in se pri tem spomnili svojih učiteljev, svojih nekdanjih součencev in součenk in lepe dobe mladosti. Na spominskem listu, ki je določen za mladeniče, so tudi lepe besede: Sveti vero zvesto hrani, — stori, kar ti vest veli, — domovini zvest ostani, — zanjo daj, če treba, kri!

Društvena poročila.

Velika narodna veselica v Mariboru. Kakor smo že poročali, bodo priredili mariborski Slovenci v prid družbe sv. Cirila in Metoda dne 2. julija t. l. v Narodnem domu veliko narodno veselico. Pripravljalni odbor je imel več posvetovanj, kjer se je določil za veselico načrt, ki kaže, da bo ta veselica daleko presegala isto pred dvema letoma. Mariborski Čehi bodo priredili češko hišo, trgovski klub naroden semenj, med raznovrstnimi zabavami se bo vrstila godba, petje in tamburanje. Zunanja pevska društva, ki želijo nastopiti, naj to pravočasno naznanijo pripravljavnemu odboru. Vabijo pa se že sedaj vsa narodna društva, vsi rodomlubi in rodoljubkinje, da pridejo k tej veliki veselici. Čisti dobiček veselice je namenjen v korist narodnemu šolstvu v Mariboru.

Za mariborsko dijaško kuhinjo so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Župnik Črnko Marko 10 K; nabранo na zborovanju kmetijskega bralnega društva v Starem trgu 5 K 20 v; Posojilnica v Slatini 30 K; E. Vošnjak 4 K; dr. Kac in dr. Glaser namesto venca na grob g. Breznička vsak 10 K; Klub 20 K; gospodična Micika Kočevar 20 K; gospa Marija Pahernik namesto venca na grob g. Breznička 20 K; Bauman iz Rač en jerbas krompirja in Jurij Senekovič, kmet v Ščavnici, eno vrečo krompirja. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam prisrčno zahvalo in vesele velikonočne praznike!

Studenice. V nedeljo, dne 9. t. m. se je vršil napovedani gospodarsko poučni shod ob udeležbi 76 mož in mladeničev in 10 žen in deklet. Namen zborovanja je bil poučiti se o namenu in koristi c. kr. kmetijske družbe oziroma razgovor, da bi se tudi pri nas ustanovila kmetijska podružnica. Znano je namreč, da ima osrednja družba iz vsakoletnih davkov in drugih sredstev jako obilne dohodke, ki so namenjeni za povzdigo kmetijstva po celi deželi; a pri nas skoro nihče ne stegne rok, da bi kaj od onod dosegel. Takih podružnic pa je po Gornjem in Srednjem Štajerskem obilno, pri nas pa jih ustanavljo večinoma le imoviti meščani in veleposestniki, ki imajo potem koristi od osrednje družbe, druge podružnice pa večinoma spe. Pred kratkim smo čitali, da se je osnovala podružnica za kozjanski okraj pod načelništvom g. dr. Jankoviča. Ista obeta, da bode imela življensko moč. G. potovalni učitelj F. Goričan je govoril prav prepričevalno o koristi take podružnice, ki bi bila za naš kraj tudi velike važnosti, ako bode našla pri posestnikih zanimanje in umevanje. Ne smemo seveda misliti, da bo pokazala novoustanovljena podružnica morda že drugi dan korist, a čisto gotovo jo bode rodila v nekaj letih, ako bodo udje drug drugemu na roko. Po čitanju izvrstno pisanih člankov v naših gospodarskih in političnih listih, po večkratnem poslušanju jako poučnih govorov naših gg. potovalnih učiteljev, po medsebojnih razgovorih in izkušnjah se zelo vzbudi zanimanje za umno gospodarstvo, in rodoljubno veselje do domače zemlje in zaupanje v samopomoč. Ko se je naposled vprašalo, koliko poslušalcev bi bilo zato, da bi se ustanovila podružnica, se je oglasilo 34 zavednih gospo-

darjev, kar je vsekakso lepo število, a upati je, da jih svoj čas še več pristopi, ki tokrat niso bili navzoči. Prosilo so je takoj osrednje vodstvo, da nam pošlje g. glavnega tajnika in ustanovi podružnica. Bog nam daj svojo pomoč, udom pa veselje, zvestobo in vztrajnost. Mnogo posestnikov je tudi naročilo pri g. Goričanu sadnih dreves. Želeti pa je, da slušalci k zborovanju vselej o pravem času pridejo, ker se sicer moti govornik in že navzoči poslušalci.

Ptuj. Pravila „Slov. pevskega društva v Ptiju“, so se toliko spremenila in potrdila, da se voli odbor za dobo treh let, in da se predriči vsako tretje leto pevski koncert; zaradi tega se vrši izvanredni občni zbor „Slovenskega pevskega društva v Ptiju“ v nedeljo, dne 7. maja t. l. ob 2. oziroma ob 3. uri popoldne pri vsakem številu došlih članov, v „Narodnem domu“ po sledеčem vzporedu: 1. Pozdav predsednika; 2. poročilo tajnika, blagajnika in revizorjev; 3. volitev predsednika, odbora in revizorjev; 4. slučajnosti. K mnogobrojni udeležbi se vabijo najljudnejše tudi zunanjci odborniki in člani. Odbor.

Podporno društvo organistov nazzanja, da se občni zbor in koncert omenjenega društva, kateri se je nameraval prirediti dne 27. aprila t. l. v Celju, preloži vsled nepričakovanih zaprek na mesec junij. Vzpored, dan in prostor zborovanja in koncerta se pravočasno objavi. Ker je že sedaj mnogo zanimanja za ta koncert, zato si bode odbor koliko mogoče prizadeval, da bo tedaj slovenska pesem mogočno donela.

Zveza avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev ima letošnjo glavno skupščino dne 13., 14. in 15. avgusta v Pulju. Odtod se bodo naredili izleti po morju v Reko in Opatijo.

Cerkvene stvari.

Na veliki četrtek so premilostljivi knez in škof v mariborski stolnici umivali sledеčim starčkom noge: Franc Matuškovič, 96 let star, Anton Kocbek 87, Štefan Ribič, 85, Martin Ribič 84, Valentín Biber 83, Jurij Veingerl 82, Jakob Vajdaher 81, Sebastjan Čerček 80, Nikolaj Hercog 77, Franc Januš 76, Janez Maček 76, Valentín Trunkl 75; vsi skupaj so stari 982 let.

Sv. Misijon. Sv. Misijon za Slovane, (Poljake, Slovence in Čehe) se je obhajal v bambornski župniji od 9.—15. aprila. Deloma je bilo navzočih 20 slovenskih spovednikov in pridigarjev, med njimi trije slovenski frančiškani. Slovenci so se povoljno vdeležili sv. zakramentov. Mnoge je sv. misijon vzdramil; nekateri so pa sv. vero že popolnoma zgubili; tudi sv. misijon jih ni zbudil iz grešnega spanja.

Krasna pisanka Slovencem. Pripravil nam jo je vč. g. prof. Stegenšek s svojo neumorno marljivostjo. Prav gotovo bodo radi segli po njej slovenski omikanci in izobraž. društva ter večje knjižnice. Poseben pomen pa ima še za slavno duhovščino in učiteljstvo gornjegradskega okraja. Tej pisanki je ime: Dekanija gornjegradska (I. knjiga cerkvenih spomenikov lavantinske škofije). V tej XVI+240 velikih strani obsezajoči pomiljivi knjigi nahajamo 162 manjših in tri velike slike, ki nam predstavljajo vse cerkev gornjegradske dekanije, pa tudi vse znamenitejše altarje, kapele, tlorise in podobe. S spretvim peresom in s poljudno učeno besedo pa je vse tako lepo opisano in modro razloženo, da se moremo pri čitanju ne samo veseliti, temveč tudi prav mnogo učiti o cerkvenih stavbah, rezbarstvu in slikarstvu ter sploh o umetnosti in da z občudovanjem gremo v preteklost, ki nam je toliko umetnosti in dragocenosti nakopila v prelepi okolici Solčavskih planin. Le vzemi in beri in pr. o Novištifti, Nacaretu, Gornjemgradu, posebno pa o Sv. Frančišku in njegovi zakladnici, ali proučuj razpravo o predstavah božjega groba (str. 111—115), glej podobe Kremser Schmidta: Rojstvo Gospodovo (str. 143). Zadnja večerja (str. 184), Vstajenje (str. 145),

Vnebohod (str. 147). Tudi spoznavamo v tej knjigi ptuje in domače umetnike, ki so posebno v lavantinski škofiji delovali, pa se tudi po drugod proslavili. Z veseljem sem čital o kiparjih-domačinah Andreju in Ivanu Cesar, Oblaku (181, 182), o slikarjih Jelovšku, Menzingerju, Plavecu, Pogačniku, Reinwaldtu, o udomačenih Brollo in Fantoni itd. Knjiga dela zares vso čast pisatelju. Kaže nam in našim sosedom lep kos naše zgodovine, priča o pobožnosti in navdušenju našega ljudstva za vse blago in dobro in bo vzbujala pozornost učenjakov. Kar najrajši bi napisali tukaj celo obširno oceno te knjige, pa ker prostora primanjkuje, opozorim le še na XIII. poglavje: To poglavje samo je vsaj za pisca teh vrst vredno toliko, kakor se zahteva za celo knjigo. Mislim in sem prepričan, da take razprave o češčenju domačih svetnikov, kdaj in zakaj se je začelo češčenje tega in onega svetnika in kako daleč je segalo, pač nimajo ne Nemci in ne Lahi, četudi je njihova tozaddevna literatura precej obširna. Kdor se zanima za domačo zgodovino, za razvoj umetnosti sploh in posebe domače, naroči si hitro knjigo: Dekanija gornjeg rajskega, ki se dobi nevezana za 5 K, ukusno v platno vezana pa za 6 K 20 vin. edino pod naslovom: prof. Avg. Stegenšek, Maribor. I. V.

Slovenci! Spominjajte se „Zgodovinskega društva!“

Društvena naznanila.

Bralno društvo pri Sv. Juriju ob Ščavnici priredi na velikonočni pondeljek, dne 24. aprila 1905 ljudsko veselico s sledečim vzporedom: 1. Pozdrav. Predsednik J. Košar. 2. J. Aljaš: Cerkvica. Mešan zbor. 3. Santa Lucia. Tamburaški zbor. 4. J. Aljaš: Oj planine. Mešan zbor. 5. Burska bojna koračnica. Tamburaški zbor. 6. J. Aljaš: Oj z Bogom ti planinski svet. Mešan zbor. 7. Sokolska koračnica. Tamburaški zbor. 8. Požigalčeva hči, resna igra v petih dejanjih. 9. Iv. Ocvirk: Rožmarin. Mešan zbor. Začetek ob polu 4. uri popoldne. Vstopnina: sedeži I. vrste 60 v, II. vrste 40 v; stojilča 20 v; za otroke 10 v. Prosta zabava pri gospej Trstenjakovi.

v Gorici, Primorsko.

280 3-2

Posojilnica v Celju registrirana zadružna z neomejeno zazezo — Vorschussverein in Cilli, registrierte Genossenschaft mit unbeschränkter Haftung ima svoj

redni letni občni zbor

v soboto, dne 29. aprila ob 2. uri popoldan v sejni dvorani Narodnega doma v Celju s sledečim dnevnim redom: 1. Porocilo načelstva. 2. Odobrenje letnega računa pro 1904.

3. Razdelitev čistega dobička. 4. Razni predlogi.

Celje, dne 17. aprila 1905.

315 1-1

Načelstvo.

Vizitnico

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

popoludne. Prosta zabava pri gospej Trstenjakovi, K obilni udeležbi vabi odbor.

Gasilno društvo v Cezanjevcih slavi na belo nedeljo t. j. 30. t. m. svojo desetletnico z blagoslovjenjem nove brizgalnice. Vzpored: 1. Sprejem bratskih društev točno ob 2. uri popoldne pri ščavnškem mostu. 2. Sprejem veleč. duhovščine ob pol 4. uri pri spravišču gasilnega orodja. 3. Pozdrav. 4. Blagoslovljenje brizgalnice. 5. Slavnostni govor. 6. P. A. Hribar: „Naša pesem“, moški zbor. K obilni udeležbi vabi odbor.

Listnica uredništva: Sv. Kriz na M. polju. Pritožimo se na ministerstvo, kar bo kmalu pomagalo. Prosimo, dopisujte nam večkrat! — Drugim dopisovalcem: Ni prostora, kar se bo dalo uporabiti, pride!

Loterijske številke.

Linc 15. aprila: 51, 60, 18, 8, 71.
Trst 15. aprila: 5, 67, 25, 90, 41.

Tržne cene

v Mariboru od 9. do 15. aprila 1905.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		19	—	19	90
rž		15	60	16	40
ječmen		16	60	17	40
oves		16	40	16	20
koruza		17	—	17	80
proso		19	50	20	50
ajda		16	60	17	40
seno		5	20	5	60
slama		3	90	4	30
<hr/>					
fižola	1 kg	—	20	—	28
grah		—	40	—	48
leča		—	36	—	64
krompir		—	—	—	9
sir		—	84	—	72
surovo maslo		2	20	2	80
maslo		1	10	2	40
špeh		1	32	1	40
zelje, kislo		—	24	—	82
repa, kisla		—	20	—	24
<hr/>					
mleko	1 lit.	—	20	—	22
smetana, sladka		—	40	—	48
" kisla		—	60	—	70
<hr/>					
zelje	100 glav	—	—	—	—
<hr/>					
jajce	1 kom.	—	5	—	—

Kathreinerejeva Kneippova sladna kava

se ne bi smela pogrešati več v nobenem gospodinjstvu, kadar se napravlja kavina ptičica.

Zahvaljujte le invizne zavoje z imenom KATHREINERE.

Vabilo

Ijudsko veselico

katero priredi

Bralno društvo pri Sv. Juriju ob Ščavnici na velikonočni pondeljek, dne 24. aprila.

VSPORED: 1. Pozdrav. Predsednik J. Košar. 2. J. Aljaš: Cerkvica. Mešan zbor. 3. Santa Lucia. Tamburaški zbor. 4. J. Aljaš: Oj planine. Mešan zbor. 5. Burska bojna koračnica. Tamburaški zbor. 6. J. Aljaš: Oj z Bogom ti planinski svet. Mešan zbor. 7. Sokolska koračnica. Tamburaški zbor. 8. Požigalčeva hči, resna igra v petih dejanjih. 9. Iv. Ocvirk: Rožmarin. Mešan zbor. Začetek ob polu 4. uri popoldne. Vstopnina: sedeži I. vrste 60 v, II. vrste 40 v; stojilča 20 v; za otroke 10 v. Prosta zabava pri gospej Trstenjakovi.

313 1-1

ODBOR.

Krasne

velikonočne razglednice

lično in fino izdelane

priporoča

tiskarna sv. Cirila

v Mariboru.

Cena 1 komad 10 v, prodajalcem znaten popust.

J. N. Peteršič v Ptiju

priporoča slav. občinstvu različno drobno in papirno blago, kakor šolsko orodje, tako da si vsaki kupec omenjene predmete po zelo nizki ceni pri domaćem in solidnem trgovcu priskrbti. Gospodom trgovcem se vse zgoraj omenjeno blago po brezkonkurenčnih cenah prodaja. Zunanja naročila se točno izpeljejo.

Velika iznajdba!

Nobenega smrada več v pisoarjih in stranišč! Isti izgledajo snažno pri porab „Kragl-Waterloos Urinöl“.

Od izvedencev priznan izdelek za mazanje pisoarjev in stranišč. Prodajo ima samo Alojz Jožef Riha, uradno konces. zavod za vpeljavanje plina, in vodo-voda, stavbinski in orientalni in galerijski klepar v Mariboru, Koroška cesta št. 14. Priporoča se tudi v izdelovanju vseh v njegovo stroko spadajočih del.

Priznan specijalist za napravo kopališčnih sob, klozetov, pisoarjev, za vpeljavo plina (acetelin) in leseno-cementnih streh. Vsa instalacijska in kleparska popravila točno in po ceni.

227 6-5
Proračuni in odgovori brezplačno.

Vsaka beseda
stane 2 vin.
Najmanja objava
45 vin.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 vin.
Večkratna objava
po dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo protisamo predplačilu. Pri vprašanjih na upravnštvo se mora pridejati znamka za odgovor.

Proda se.

Stampilje iz kavčuka, modele za prediskarje izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gospoška ulica št. 15. 426 61—43

Lepa zidana hiša se proda v Studencih pri Mariboru, 10 minut od Jožefove cerkve s širimi stanovanji, rodovitno njivo 1/4 orala, mesečna najemnina 46 K; vpraša se pri Francu Čerič, posestniku v Studencih. 230 5—5

Hiša št. 137 v Studencih pri Mariboru v bližini cerkve sv. Jožefa in šole se proda. Hiša ima 4 stanovanja. 100 10—9

Posestvo v Fürstu št. 25 s hramom, 3 sobe, kuhinja, hlevi, drvarnica, posestvo meri 40%, orala, se proda za 5000 kron. 1000 kron ostane v hranični vknjižene. Pri pogodbi je plačati 1000 kron, ostali znesek se lahko izplača na obroke 4 1/2% obrestovane. Kupna pogodba se izve pri Martin Ravnjaku, lesotružcu v Brešenici pri Mariboru. 264 3

Kozolec močan, s šestimi okni; kdor ima na prodaj, naj se pismeno ali ustmeno oglaši pri županstvu Petrovče; pošta Petrovče pri Celju. 263 3—3

Novo zidana hiša v Studencih z dvema stanovanjema, mali vrt, 1 klet, se po ceni proda. Naslov pove upravnštvo "Slov. Gospodar" v Mariboru. 258 6—4

Vili podobna hiša na deželi (na Štajerskem) 1 nadstropje, 5 orala zemlje, sadonosnik, vinograd in njiva, ob okrajnih cesti, sposobna za vsako obrt, se proda za 2200 gld. iz proste roke. Natančneje Jožef Sorko, Vilkom 7, Jarenina. 262 3—1

Hiša, v bližini mesta, z dvema stanovanjema, vrtom, njivo, gozdom, lepe vinske trte, se proda za 3000 gld., izplačati je 500 gld. Hiša se tudi da v najem. Naslov pri upravnštvo. 266 3—3

Gostilna z žganjetičbo in trafiklo pri farni cerkvi in na okrajni cesti, blizu železnične postaje, edina v fari na račun in mala soba za specijsko trgovino v najem se da z 1. majem 1905. Prednost imajo obrtniki, koji bi zase znali voditi malo trgovino. Naslov "A. B." na uprav. tega lista. 276 3—3

Fino moko, dobro moko za kruh, rözine, cibere, germ, limone, dišave, prodaja najceneje in najboljšo Vit Murko, špecijska trgovina, Maribor, Mellingerstrasse št. 24. 300 3—2

Hiša, blizu cerkve sv. Jožeta v Studencih pri Mariboru se prav po ceni proda z dobro najemščino in z velikim vrtom. Naslov pove upravnštvo. 282 3—2

Novo zidana hiša z 2 sobama, kuhinjo, kletjo in lepim vrtom se po ceni proda v Studencih, Pekrska cesta 192 pošta Maribor. 288 3—2

Novozidana hiša, jedno nadstropna, je takoj za prodati ali pa zamenjati z drugo v Mariboru ali v okolici. Vpraša se Lenaugasse 25. I. št. 6. 292 3—2

Več tisoč dreves jabolčnih in nekaj hruškovih, visoko stebelnih, prav dobrih lastnosti, proda po nizki ceni Jožef Kajnč, Poncerce, občina Cirkovce p. Pragersko. 296 2—2

Dve posestvi na prodaj, eno meri 19 orala, cena 4800 K, drugo 9 orala cena 3600 K. Dobri stan, stavbe srednje vrednosti. Proda se tudi skoraj nova parna mlatilnica za polovično ceno in hitrem plačilu cena 2760 K. Oglas pri V. Bau man, Šavnica, Sv. Ana na Krembergu. 294 3—2

Novo zidana hiša se prav po ceni proda v Studencih pri Mariboru, Lembaerstrasse 162. 318 3—1

Posestvo, katero meri približno osem orala z lepim zidanim hramom in dobro gredočim mlino na Pesnici se proda. Dalje se izve pri Francu Lorbek, mlinarju v Zgornji Voličini. 314 2—1

Dobro idočo gostilno želim vzeti v najem ali pa na račun. Išče se tudi hiša, pripravna za malo trgovino v kaki večji vasi ali fari v najem ali pa jo tudi kupim. Pisma naj se vložijo na upravnštvo "Slov. Gosp." K. P. do 26. aprila. 316 1—1

Panje iz močnega lesa, s sprešanimi, slammatimi stenami, v trstike in špagatom vezane, s širimi oddelki po 40 okvirjev 14 K, s tremi oddelki po 30 okvirjev 11 K, z dvema oddelkoma po 20 okvirjev 8 K 50 v. Prodaja po najnižji ceni Leopold Vake, mizar, Strass. 307 1—1

Hiša v Moziriji se proda za 1600 gld. z popolno opravo za barvarijo. Pri kupnji je plačati 200 gld. ostali denar zna ostati na obresti po 4%. Več pove Franc Fide v Moziriji. 302 8—1

Mlin se želi v najem vzeti za dalj časa, tudi več let, večji ali manjši z nekoliko posestvom. Ponudbe sprejme Iv. Turnšek, mlinar v Moziriji. 309 3—1

Proste službe.

Rezbarski pomočnik, se takoj v delo sprejme, ki je zmožen tudi kiparstva ima predost, dela je za delj časa, ponudbe pod naslovom Jakob Golobič, podobar, Sv. Tomaz pri Ormožu. 271 3—3

Trgovskega učenca takoj sprejme, trgovina mešanega blaga F. Slavinec-a nasl., Grabe pri Središču. 293 2—2

Krojaškega učenca sprejme takoj Caplo Jakob, krojač v Selnicu ob Dravi. 291 3—2

Učenca sprejme takoj v uk Florijan Kučunda, vrvar v Moziriju. 290 3—2

Kovački učenec se sprejme takoj. Silvester Zebe, kovač, Dugoše. Maribor. 287 2—2

Izurjena kuharica, 38 let stará, ki se razume na gospodinjstvo išče službe, najraje v kakem župnišču. Naslov pri upravnštvo. 284 3—2

8 letna deklica se odda takoj za svojo. Naslov se izve v upravnštvo. 285 3—2

Krojaški pomočnik se v stalno delo takoj sprejme pri g. Ivanu Partič, v Studencih pri Mariboru št. 49. 317 3—1

Pekovskega učenca v starosti 16 do 18 let, krepke postave, sprejme takoj v poduk Janez Čakš, pekovski mojster v Slov. Bistrici. 308 3—1

Možnar, vratar ali postrežnik, 18 let star, lepega vedenja, išče službe. Nastop precej. Naslov pove upravnštvo. 306 3—1

Učenca sprejme pekarski mojster Ljudevit Halbwirt v Slov. Bistrici. 305 3—1

Kovačkega učenca sprejme takoj Janez Potisk v Leitersbergu št. 218. Maribor. 304 1—1

Išče se zvest in veren mož ali bolj doleten mladenič, ki bi prevzel na velikem posestvu pri nekem duhovnem zavodu službo gozdnega oskrbnika, ki bi tudi sam pri delu pomagal. Hrana in plača po dogovoru. Vpraša se pri upravnštvo. 308 2—1

Pozor!

Najbolj trpežni in fini

klobuki

se kupujejo po nizki ceni pri **Francu Jankovič**

255 8—3 v Vitanju.

Začasna 281 2—2

poštna upraviteljica

se išče. Stanovanje in hrana brezplačno. Plača po dogovoru. Nastopi se takoj. Sv. Jurij v Slov. goricah. Franc Krajnc.

Konjak

iz starega, domačega vina, prodaja franko 4 steklenice 12 K, 2 l. 16 K, novo naravno Franc žganje 2 l K 9:60, žganje iz drožja, tropin in vinskih ostankov 2 l K 5:60. 85 48—10

BENEDIKT HERTL, posest. graščine Golič pri Konjicah. Štajersko. — Zaloga pri Aloju Quandestu v Mariboru, Gospoška ulica.

Oddaja stavbe

pritličnega šolskega poslopja z 2 učnima sobama, edno sobo za učila in konference na Frankolovem in poprave starega šolskega poslopja na Frankolovem. Ustrena zniževalna dražba se bo vršila v **četrtek, dne 27. aprila** ob 10 uri predpoldne v šoli na Frankolovem. Stavba se bode oddala le ednemu glavnemu podjetniku. Izklicna cena znaša 23.048 kron 2 v. Stavbeni operat, sestoječ iz stavbenih načrtov, stavbenega dovoljenja, stroškovnika in stavbenih pogojev je v upogled razpoložen v šoli na Frankolovem in pri okrajnem šolskem svetu (okrajno glavarstvo) v Celji. Vsaki dražbenik mora pred pričetkom dražbe položiti 2305 K varščine.

Krajni šolski svet Frankolovo, dne 6. aprila 1905.

Načelnik: **Tomaž Medved.**

Tiskarna sv. Cirila

naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike s podobami itd. izvršene v **kamnotisku**. Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.

Ustanovljeno 1765

Ustanovljeno 1765

Demetrij Glumac,

kotlarski mojster

Kaserngasse 13. MARIBOR Kaserngasse 13.
priporoča svojo veliko zaloga

Kotlov,
najboljših
čistobakrenih
301 10-1 brizgalnic itd.

Prevzame tudi popravila,
katera izvrši točno in po ceni.**Prva največja zaloga**
klobukov

po najnižji ceni je pri

Wiljemu Leyrer, klobučar

Maribor, Gospodska ulica štev. 22 na voglu Poštne ulice.

Glavna zaloga od **Panizza in Habig-klobukov.**
Popravila se takoj in dobro izdelajo.

312 3-1

Franc Podgoršek,
bandaž st in izdelovatelj rokavic
Burggasse 7 v MARIBORU Grajska cesta 7

priporoča svojo veliko zaloga rokavic za gospode in dame, bele rokavice za uniformo, kakor tudi vsakovrstne rokavice iz usnja v vseh modernih barvah in najboljše kakovosti. Nadalje se priporoča v izdelovanje podpornih aparatov pri skriviljenem ali sključenem telesu, izdelovanje umetnih udov, preveze za kilo tudi za najtežje bolezni, preveze za trebuh, suspenzorije in vsa druga v njegovo stroku spadajoča dela po najnižjih cenah. Predmeti za postrežbo pri bolnikih in za ohranjenje zdravja, kakor tudi gumi-specjalitete s' vedno v zalogi.

Za obilen obisk prosi z odličnim spoštovanjem

310 12-1

Franc Podgoršek.**Zdravje je največje bogastvo!**
Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni. • • • • bolezni. • • • •

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasenosno pri želodčnih boleznih, sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato se naj naročujejo točno pod naslovom:**Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.**Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotica se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vssko pošto:
1 ducat (12 steklenic) 4 K. 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K.
2 duoata (24 steklenic) 8 K. 5 duoatov (60 steklen.) 17— K.
3 ducate (36 steklenic) 11 K.

Imam na tisoče priznali pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato na vajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelič, šivilja; Josip Seljančić, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360.**Mestna lekarna, Zagreb,**

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka. 646 20-16

Zdravje je največje bogastvo!**Trgovina z železnino „Merkur“****P. Majdič, Celje**

priporoča: Traverze, železniške žinje cement, cevi iz kamenčine in strešno lepenko.

Razne poljedelske stroje

posebno pa

peronospora - brizgalnice.

! Gumi za cepljenje!

Kose, srpi in najboljši brusni kamni. Mreže iz trnjeve žice za ograje. Železno pohištvo in stoli ter mize za vrtove.

Cenik poljedelskih strojev je Izšel.

311 1

Razglas.

Vsled pooblastila štajerskega deželnega zbora podele se v letu 1905 nastopne poselske nagrade.

A. 100 delavskih nagrad po 50 K za poljske posle, kateri so dalj časa, najmanj po 15 let služili nepretrgano in pošteno pri enem in istem gospodarju (kmetiji).

Upravičenci, ki še niso dopolnili 50. leta, dobe razen tega še 50 rentnih hranilnih vlog po 20 K.

B. 100 poselskih nagrad à 20 K (mladostne nagrade) za poljske posle za primeroma najdaljšo, ne manj kot 5 letno službeno dobo s sličnim zadržanjem v službi, ki pa še niso prekoraci 30. leta.

Vsak s to nagrado obdarovan, dobi tudi rentno hranilno vlogo za 10 K.

C. Pet starostnih rent po 200 kron letno za zaslужne poljske posle in delavce, ki so prekoraci 60. leto in služili najmanj 20 let pošteno in nepretrgano pri enem in istem gospodarju (kmetiji).

Nagrade pod A. in B. podele se le osebam, ki za časa prošnje služijo še pri istem gospodarju.

Vsak nagrađen posel dobi razen tega še častni diplom. Prošnje z natančno označbo starosti, stanu in premoženskih odnosajev, kakor tudi o dobi službe, kakovosti posestva (ali veliko ali malo) z zadržanjem, potrjene po dotičnem gospodarju, se imajo vložiti pri županstvu dotičnega kraja.

V prošnji je navesti za katero premijo se prosi (A, B ali C); ako prošnjo pošilja posel, priložiti je poselska knjižica (§ 27, posl. reda).

Pravilnost podatkov v prošnji naj potrdi županstvo (uradni pečat, podpis župana in enega občinskega svetovalca).

Prošnje se naj dostavijo deželnemu odboru do 15. oktobra 1905.

Predstojecim predpisom ne odgovarajoče prošnje se vrnejo.

Gradec, dne 20. svečana 1905.

286 3-2

Za štajerski deželni odbor: Edmund grof Attems.

Semenje!**Najboljša****Semenje!**

vrtna, poljska in gozdna semena, ki zanesljivo klijejo, priporoča znana trgovina s semenom

188 6-6

M. Berdajs v Mariboru**Semenje!**

na Zofijinem trgu.

Semenje!